

● Pătrind proporțiile, Radu Bădilă, în cronică la Cenușăreasa de Al. Căprariu (Teatrul de păpuși din Cluj-Napoca), realizează performanțe notabile în cursul aceleiași fraze: „Păpușile, în această logică a spectacolului, nu pot fi decât rigide — mobilitatea lor fiind înlocuită prin mimica și plastica corpului celor trei interprete...” (s.n.) Poate „înlocui” o simplă cacofonie mobilitatea păpușilor rigide?

● Scriind despre Politica lui Theodor Mănescu, la Teatrul Național din Craiova, statornicul nostru coleg Romulus Diaconescu ne pune și dinsul pe gânduri: „... nu e greu de bănuț că autorul a presărat între calupurile de realitate masive folii autobiografice — toate subsumate unei teme centrale — puterea”. Cum pot fi presărate niște folii masive, subsumate puterii, e desigur mai greu de bănuț, chiar dacă R.D. face la un

moment dat precizarea că „autorul vorbește (evident prin personaje)”, de unde și pătrunzătoarea cugetare potrivit căreia „o dialectică plină de nuanțe” va putea fi „desfășurată sub semnul tutelar al unei fraze emblematice” (s.n.).

● În fine, tinăra noastră colegă Ludmila Patlanjoglu, pe care o apreciem pentru ponderea și maturitatea judecăților sale critice, ne face neplăcută surpriză de a înlocui stilul îngrijit și sobru al cronicilor sale teatrale cu unul mai neglijent, apropiat de acela al anunțurilor la mica publicitate. În numai trei paragrafe, cit are cronica sa (la Tartuffe de Molière, pe scena Teatrului „A. Davila” din Pitești), aflăm: „căutări... în găsirea... Găsim... lipsa... estompează... Îi lipsește... estompindu-i... pierde... Lipsa... să găsească...” Încheiem „în notă”:

„Aștept provincia”.

P.S. Bogatul și interesantul tur de orizont asupra deschiderii stagiunii în întreaga țară, susținut cu pertinentă critică și presanță nu numai telegenică de Valentin Silvestru, a inaugurat (29.IX.1982) noua „serie” a emisiunii „Scena și ecranul” (redactor Julieta Țintea), punind-o cu hotărâre sub semnul calității și exigenței comentariului critic (informațic cuprinzătoare și la zi, situare în context și în perspectivă, atitudine combativă față de fenomenele negative). O emisiune nu numai utilă, ci și necesară formării gustului public, meritând să fie văzută de toți cei cărora li se adresează! (În loc de miercuri seara pe programul II, oare nu s-ar putea transmite luni seara, pe programul I?)

MYOSOTIS

M.

Conferință de presă la Teatrul Național din București

La începutul lunii octombrie, Teatrul Național a invitat criticii de teatru și reporterii de specialitate la o conferință de presă. Au răspuns invitației Natalia Stancu („Scînteia”), Florica Ichim („România liberă”), Margareta Bărbuță („Informația Bucureștiului”), Viorel Grecu și Liana Molnar (Televiziune), Octavia Treistar (Radiodifuziune) ș.a. Au fost de asemenea prezenți Dina Cocea, președinta A.T.M., și Emanuel Engel, instructor la C.C.E.S.

Dialogul dintre gazde (Radu Beligan, directorul Teatrului Național, Horea Popescu, director artistic, și B. Elvin, secretar literar) și invitați a fost de un real interes. Spicuim din discuții:

RADU BELIGAN: Am inițiat această conferință de presă deoarece nouă ni se pare că activitatea valoroasă a unuia dintre cele mai bune teatre din Europa este insuficient oglindită în presă...

În această stagiune, am „pus pe rol” opt distribuții, ceea ce este un lucru senzațional. În curînd, vom asista la premierele oficiale a patru spectacole: Vlaicu-vodă de A. Davila, Inocentul de Cristian Munteanu, Ploșnița de Maikovsky și Între patru ochi de Aleksandr Ghelman. Nu s-a prea vorbit în presă despre ciclul de conferințe „Ce este teatrul?”, aflat acum la a treia manifestare, și care prezintă admirabile spectacole-caleidoscop. Să nu uităm nici revista pe care o scoatem, și care ni se pare de un anumit nivel... Toate acestea merită mai multă publicitate. În privința amatorilor, noi ne facem datoria foarte serios. Regizorarea Lia Niculescu a activat ani de zile la formația Întreprinderii de confecții și tricotaie București. Acum, la această întreprindere se pune în scenă piesa-eseu de Tiberiu Vidra și Gh. Bărbulescu, inspirată din viața tovarășului Nicolae Ceaușescu. Ceea ce a făcut Teatrul Mic la Uzinele „23 August” este o improvizație. Noi, cu

amatorii, am făcut lucruri într-adevăr solide. Victor Moldovan, membru al colectivului nostru, se află acum la al treilea sau al patrulea spectacol „de lung metraj“.

B. ELVIN Pe lângă Caietul Teatrului Național, am pregătit un almanah, cu 400 de pagini și 1500 de fotografii, cu aspecte din țară și de peste hotare. Nădăjduim ca acest almanah să apară în primul trimestru al anului viitor. El nu se ocupă numai de teatru, ci și de aspecte importante din domeniul muzicii și literaturii. Dacă vom reuși să scoatem în fiecare an așa ceva, vom avea în permanență un tablou al dramaturgiei și artei teatrale. În altă ordine de idei trebuie să știți că avem schimburi cu toate revistele de teatru din lume.

HOREA POPESCU În raport cu volumul de muncă...

RADU BELIGAN Noi ducem greul și la alte manifestări.

HOREA POPESCU Fiind între prieteni, e și normal să ne descărcăm suflul. S-a spus că vor fi opt premiere în această stagiune; practic, ele sînt nouă. Trebuie să rețineți și că, de la 1 august, în vederea pregătirii spectacolului de 23 August, teatrul nostru a participat cu 11 actori, plus baza materială. Premiera absolută *Inocentul* a avut loc la Suceava, ceea ce iarăși a însemnat un efort. Deși autorul nu este dramaturg, *Inocentul* e o scriere foarte interesantă. Dacă ar fi purtat semnătura lui Titus Popovici, acest text ar fi socotit de critici foarte bun. Am hotărît ca piesa lui Ghelman *Între patru ochi* să fie jucată în două distribuții, fiecare cu altă regie și scenografie. În această stagiune, nici unul dintre actori nu va fi distribuit în mai mult de două roluri. Trebuie să ținem seamă de mai multe elemente. Timpul de repetiții se scurtează astfel foarte mult; ajungem la 30 de spectacole într-o săptămână.

RADU BELIGAN Ajungem la marea dramă a contemporaneității ni se scurtează timpul de reflecție.

DINA COCEA : Aș vrea să relev — cunoscînd „dramele“ instituțiilor de dramă — că ați reușit să soluționați problema distribuțiilor, fapt care va înlesni planificarea spectacolelor. O dificultate vine din partea regizorilor, care nu sînt întotdeauna hotărîți asupra distribuției. Într-adevăr, în teatre se depune un volum de muncă excepțional. Am observat că sînt 12 reluări importante ale Teatrului Național. În legătură cu publicitatea, una dintre posibilități aparține teatrului însuși, prin revista pe care o editează; nu trebuie să cerem totul criticilor, care sînt puțini. Deși, acum, revistele și cotidienele acordă teatrului un spațiu mai mare.

RADU BELIGAN : O durere cu care o să intru în mormînt: noi avem unul dintre cele mai bune teatre din lume și unele dintre cele mai proaste cluburi de fotbal, dar publicitatea se manifestă... invers.

FLORICA ICHIM : Alergăm prea mult pentru un interviu cu Radu Beligan. La rubrica *Semnal*, nu ne vine nici o știre de la Teatrul Național.

NATALIA STANCU : La ziarul „Scinteia“, nu am fost informați niciodată cînd au loc conferințele-spectacol conduse de Valentin Silvestru. Nu am primit niciodată fotografii de la Teatrul Național. De la Oradea, de pildă, ne vin permanent.

FLORICA ICHIM Dacă la Teatrul Mic are loc o manifestare, aproape că nu este un telefon în redacția noastră, la care să nu ne caute Sara Stark.

NATALIA STANCU : Ziarul „Scinteia“ nu a consemnat încă existența *Caietului* Teatrului Național din București. O vom face... Dar nu găsim, la spectacole, caiete-program speciale, foi în care să se dea mai multă atenție creației teatrale... Să ne mai întîlnim și să discutăm despre munca de creație a unui spectacol...

B. ELVIN Să ne întîlnim înainte de spectacol, pentru a da declarații despre intențiile spectacolului. În străinătate, creatorii spectacolului se întîlnesc cu presa și cu publicul, pentru a-și explica intențiile. Tipărirea unui program special de spectacol pune probleme; a spune cum s-a lucrat la spectacolul *Ploșnița* de Maiakovski e greu.

RADU BELIGAN : Am cunoscut regizori excepționali, care sînt incapabili să vorbească despre ei înșiși. Teoreticieni ca Dan Nasta...

LIANA MOLNAR : Și Televiziunea are greutate cu Naționalul bucureștean, care nu prea caută presa.

PAUL TUTUNGIU : Este regretabil că o trupă cu actori atît de importanți cum este aceea a Naționalului bucureștean nu beneficiază — așa cum s-au exprimat gazdele — de o publicitate pe măsură. Întrebarea este dacă nu cumva în ultimii ani s-a întîmplat ceva care a creat această stare de fapt. Naționalul bucureștean nu onorează cu prezența sa, de cîte ori s-ar conveni, manifestările teatrale organizate în alte județe, de către Consiliul Culturii și Educației Socialiste și A.T.M. Pe de altă parte, deși secretariatul literar beneficiază de aportul unor specialiști, cum este, de pildă, criticul B. Elvin, acest secretariat neglijează, așa cum au remarcat și colegile mele de la „Scinteia“ și „România liberă“, caietele-program ale spectacolelor. Or, aceste caiete au scopul de a informa spectatorul la obiect, punînd în valoare munca actorului, ideile regizorului. Ele reprezintă un instrument

de cultură teatrală foarte eficace. Nu cred că există la Teatrul Național dorința de a trece în anonimat munca actorului și a regizorului. Dar lipsa caietului-program, care face parte din munca firească a fiecărui secretariat literar, nu numai că aduce prejudicii publicului, dar se întoarce împotriva teatrului însuși.

RADU BELIGAN : Am participat la diferite colocvii și festivaluri din țară și ne-am întors cu multe regrete. Adevărul este că despre aceste colocvii și festivaluri se scrie mult, în raport cu ceea ce se face. Într-un an apar în lume maximum 5—6 spectacole excepționale. Or, la noi în țară, presa spune că sînt cîteva pe an. Dacă urmărim mai îndeaproape publicistica teatrală, vom observa că lipsește informația reportericească. Dumitale, Natalia Stancu, ți s-a părut cam retrograd teatrul nostru...

NATALIA STANCU Rămîn la părea mea.

OCTAVIA TREISTAR : Nu primim invitații la premierele spectacolelor, nu sîntem informați la timp de acțiunile întreprinse de teatru, și atunci cînd alergăm noi să le obținem...

MARGARETA BĂRBUȚĂ : Trebuie salutată această inițiativă a Teatrului Național, de a convoca prezenta conferință de presă. Mulți dintre noi știm că aici se muncește. Dar dumneavoastră uitați să vă prezentați munca, spectacolele. *Inocențu* se joacă deja, dar noi sîntem anunțați că abia peste o săptămînă va fi premiera.

RADU BELIGAN : Deschidem stagiunea cu *Vlatcu-vodă*. În ceea ce privește calitatea spectacolului, noțiunea de succes, sînt momente cînd mă îndoiesc de capacitatea mea de a vedea lucrurile. *Idolul și Ion Anapoda* este un spectacol cu succes nemaipomenit la public. Am fost cu el la Oradea, și Valentin Silvestru — prietenul teatrului nostru — l-a făcut praf.

NATALIA STANCU : Sîntem pe un drum bun... Pînă mai de curînd era citat în ipostaza de mai sus Radu Popescu, acum este citat Valentin Silvestru.

RADU BELIGAN : Pe de altă parte, cînd se fac bilanțuri, criticii desemnează ca regizor nr. 1 pe Cătălina Buzoianu. Lucrul nu e sănătos. Nimic nu zdruncină mai mult o mișcare artistică decît o răsturnare de valori. Horea Popescu nu împrumută teme și idei regizorale de la străini.

MARGARETA BĂRBUȚĂ : Nu trebuie comparat Horea Popescu cu Cătălina Bu-

zoianu. Excluzivismul în criteriile de valoare a fost întotdeauna dăunător. Teatrul românesc de azi înseamnă toate modalitățile de teatru.

RADU BELIGAN : Pe mine mă interesează specificul teatrului românesc, nu modele împrumutate din străinătate.

B. ELVIN N-aș vrea să se înțeleagă că, afirmînd o direcție în teatru, negăm alte direcții. În orice caz, criteriul recepțării de către public rămîne valabil. Sînt anumite spectacole cu succes la public, care pot fi negate de un critic.

RADU BELIGAN : Nu sînt de acord. Teatrul este arta de a plăcea.

NATALIA STANCU : Pe principiul plăcerii, Teatrul Național din București este în urma fotbalului și a Cenaclului „Flacăra”.

HOREA POPESCU În trecut, doar Teatrul Național era un teatru subvenționat de stat. Acum, toate teatrele din România au același statut. Prin ce ne deosebim noi, azi, de celelalte teatre ?

FLORICA ICHIM Asta, dumneavoastră trebuie s-o știți !

HOREA POPESCU Dacă eu zic că noi sîntem un teatru academic, în raport cu celelalte teatre...

NATALIA STANCU Dar cine v-a cerut să fiți academici ?

HOREA POPESCU Sîntem un teatru academic.

NATALIA STANCU : Tovarășul Beligan declara că sînteți un teatru al valorificării superioare a tradiției.

RADU BELIGAN Să ne gîndim la școlarul care este dus să vadă Caragiale în regia lui Alexa Visarion : se săvîrșește cu acest elev o crimă.

HOREA POPESCU : Noi putem juca un vodevil de Alecsandri, chiar intră în obligațiile noastre, dar nu putem juca orice fleac. Pe de altă parte, sînt îndurerat că devenim un fel de teatru de parastase.

NATALIA STANCU Ce fel de parastase ?

EMANUEL ENGEL 75 de ani de la moartea lui Davila.

B. ELVIN Discuția noastră de azi a fost un cîștig real. Ea nu trebuie să se transforme într-o confruntare. Alte viitoare întîlniri sînt necesare, ele vor trebui să constituie fructuoase schimburi de păreri. Intenția conferinței noastre de presă nu a fost să vă aducem dumneavoastră, criticilor și reporterilor de teatru, reproșuri.

Rep.